

moja je mej tem umrla. Povrnil sem se v te kraje, da tu preživim večer svojega nesrečnega življenja“.

Ob luninem svitu.

Mirno mila luna jadra,
Ljubko zvezdice gore;
Vsa narava tiho spava
Glej! — a vendar vse cvete.

Po livadah nežno belih,
Tisoč demantov leži,
In po logu in po gaju,
Tisoč svečic mi gori

Ali — če demantov iščem,
Mi tu v roki — vsi skupne,
In če z drevja snamem sveče,
Se mi v roki — vse tope.

Demant tak je sreča naša!
V milem svitu se žari. —
Jedva se zave duh sreče —
Sreče mile tu več ni!

Mirka.

Vprašanje.

Ker nezaupna sem tako,
Marjetice vprašujem:
On ljubi me? — oh, mari ne?
Ter jim peresca rujem.

In če slučajno zadnji list
Pove besede prave,
Pošilja s cvetjem i srce
Pomladne mu pozdrave.

Vida.

Prepozno.

Spisala Milka.

„Kdo je umrl? — Komu zvonil?“ — poupraševali so se radovedni vaščani, ko se je zjutraj razlegalo mrtvaško zvonjenje....

„Eh, Bog mu daj tam dobro, saj tukaj se dobrega ni navžil“ — ta Tinetkin, pa lahko bi, lahko. Gospod bi lahko bil, pa ni hotel in ni hotel... Sam svoj, trda glava... no pa Bog mu daj tam dobro... Tako in jednako hiteli so domačini z domačimi zvonovi v taktu naštevati dobrote in slabosti, katere je pokojnik imel...

Nič novega, že stara pesen, že obrabljen napev... Pokojnik, siromašno, nezakonsko dete je živel pri bogatem Mrzlaku, ki ga je vzel za „svojega“. Dovršivši gimnazijo, predrzen je bil toliko, da je svojemu reditelju odločno povedal „nečem postati gospod“... „Ker si sam svoj, pa skrbi tudi sam zase“, odgovoril mu je bogataš, in pokazal mu vrata.

Težka je bila ločitev od doma. Poslovivši se od svoje matere, uboge dekle, odšel je na Dunaj z upapolno dušo.

„Oh zakaj ti ne morem pomagati, zakaj nisem bogata“... in solze pretrgovale so vzklike materi žalujočej po svojem sinu, po njenem Ivanu. Kedaj, čez koliko let se povrne ni ji povedal: morda še, sam ne ve kedaj...

In vrnil se je čez dolgih šest let slab, bolehen. Kako se ga je razveselila uboga mati! A on, njen sin zakaj ni vesel, zakaj se ne veseli ž njo, kakor nekdanj, ko se je o počitnicah vračal domu in pri njej presedal toliko večerov? Tih je, čmeren, otožen. Malo govori, a še to kar govori, je tako čudno, da ga ona, preprosta žena ne ume. Sluti, da se mu je krivica godila po svetu a zakaj ji ne pove, zakaj...

Šest let v tujini, prepuščen samemu sebi, preživel se je s poučevanjem. Po dnevi je druge učil, po noči pa sebe. To naporno delovanje morilo je njegove duševne in telesne moči. A duh krepak, duša upajoča v boljšo bodočnost, srce ljubeče dajalo mu je še nekaj prepotrebni močij, da je vztrajal do konca. Ljubil je, ter hotel čim preje zgraditi si svoj dom, da bi smel vsaj jedenkrat počivati pod svojim krovom..

Ha, ha! nada je varalica... up je splaval po vodi.. Deklica, katero je ljubil, poročila se je z bogatim postarnim vdovcem....

Spomlad je prišla v deželo; prinesla je novega cvetja in mladega zelenja. Kakor senca je taval naš Ivan po goščah nabiral cvetic in preučeval je...

Danes pa jih vaški otroci nabirajo, da ž njimi ovenčajo ranjkega Ivana, Tinetkinoga študenta“.

„V življenje trnja, a cvetja na grob!

Pač bolje bi bilo narobe:

„Še jedna postaja, potem izstopim“ vzdihnila je mlada, lepa dama sedeča v kupeji I. razreda. Oblečena je bila v žalno obleko. Da, obleka je žalna, toda njen obraz, odsev njenih krasnih črnih oči ne kaže najmanje žalosti. Ljubko poigrava se nasmeh ob njenih ustnicah. Kaj li misli?...

Postaja A! Vlak se ustavi in naša znanka izstopi. Sama popotnica. Žive duše ni videti razven železniškega osobja. Izza vogla prikaže se stari postiljon. „Kam bi se radi peljali?

„Do H. bi rada, ali se lahko peljem s pošto?...“

„Lahko se“, je bil odgovor. „Kedaj se pa pripe-
ljemo v H?“

„Kakor je, včasih prej, včasih kasneje; kakor so konji. Če so spočiti pripeljemo se bolj zgodaj, če niso, pa bolj pozno. Pridemo pa gotovo tako ali tako“...

Postiljon je zatrobil. svoj „Slušaj, slušaj poštarja“

trobiti... in zdrdral je voz po cesti. Prijetna okolica: travniki, polje, gozd združevalo se je v prekrasno prirodno sliko. A naša potnica je in videla.... „Kaj poreče Ivan? „Ali mi odpusti“. „Ali mi bo verjel, da ga res ljubim, da ga nisem nehala nikdar ljubiti“.... „On je dober, blag, odpustil mi bo“... Vem, da me ljubi, da me bo večno, vztrajno ljubil... saj mi je tako zatrjeval celó takrat, ko sem postala F...ova žena.... In stresla se je žena v žalnej obleki Morda jo zebe? — Pa manjnikovo solnce tako pridno ogreva ves božji svet, da še stari postiljon mrmra čez to čudno vročino. In mraz jo obletava. Stisne se v kot voza, misli in misli. Gleda tje v gorsko stran, tam najde zopet mir, ljubezen, srečo. — A solza se ji utrne z očesa in zopet se strese. Zakaj, zakaj?... Bode li zaman njena dolga pot? Ali ji Ivan odpusti? „Odpusti, odpusti“ šepetala je in britka bol krčila jej je srce“.

„Slušaj, slušaj poštarja trobiti.“

„Čvrsto poje zviti mu rog“ zatrobil je postiljon ter ustavil konje. Izstopila je in šla po pešpoti dalje proti H.

Na vratarjevi trati zborovali so, kakor vsak dan, tudi danes mali bosopetneži. — Ravno je prišlo na dnevni red posvetovanje o jutranjem pogrebu, kar pretrga čuden glas zborovanje....

„Pust, pust, puust“ zadonelo je v zboru, ter kakor jata preplašenih golobov razpodil se je bosopéti zbor na vse strani.

In naša znanka v žalnej obleki ostala je sama pred Vratarjevo kočó. Dolgi, črni pajčolan plapolal je v zraku ter dajal vsej njenej osebi nekaj čudnega, tujega.

Pa Vratarjev šestletni Francek, predsednik otroške seje, pokazal se je tudi zdaj pravim korenjakom. Že sili z glavico naprej, ter izza vogla ogleduje tujo, nenavadno prikazen.

„Ti dečko, ali veš, kje stanuje gospod Ivan S.?“...

„Na - a, na vem“, odgovoril je ta lakonično.

„Lej ga no, k Tinetki jo pelji, Tinetkin študent so“ oglasi se stari oče iz sobe. Naš Francek, bistra glavica, razumel je takoj, poskočil na jedni nogi in hajdi skozi vas. Postajal je večkrat ter oziral se nazaj, da li gre črna ženska za njim.

Stopala je za njim skozi čedno vasico. Bila je bleda smrtno bleda. Videla ni radovednih vaščanov, ki so prihajali gledat tujko, tudi ni čula raznoterih opazk preprostega ljudstva. Le srce jej je bilo nemirno, zastajalo jej in misli so se podile v strašnem nemiru brez cilja, brez zvršetka.

Pred nizko ubožno kočó sešla se je večina vaške mladine. Vnel se je hud razpor med dečki, kajti odločiti niso mogli, kateri bo jutri pri pogrebu nosil križ, kateri vrček z blagoslovljeno vodo. Ugledavši tujo ženo, utihnili so ter radovedno ogledovali črno ženo. Ta vstopi v kočó. Na desno in na levo so vrata. Kam? — Na desno. —

Pred njo mrtvaški oder. Čvetero sveč razsvetljuje preprosto sobico in njih odsev razsvetljuje blede mrličev obraz. Kdo je on? Ta obraz ne, ne! Suho, blede lice, oči zaprte . . . to je tuje . . . A ta ljubeč nasmeh, ki se kaže krog usten, ta nasmeh ji je znan,

predobro znan Kaj, da ne pristopi bližje; kaj da ne omedli? . . . Le nema stoji pred odrom, obupno zroča nekam kam? . . . In izviije se ji glas iz prs, glas, ki vse navzoče pretrese, stegne roke proti mrtvecu, ki ga je ljubila, ktereга ljubi . . . in točila je solze toda prepozno ah prepozno

Na jezeru.

Solnce je zašlo za goro,
V mrak se je zavijal dan,
Midva po jezeru mirnem
Sva odplula v tiho stran.

Plan jezera je blestela,
Z nje je sevalo nebo,
Poleg svita pa skalovja
Zrla senco sva temno.

Tiho v čolnu sva sedela,
Srečna pol in tožna pol,
Bližala se mladi sreči
Zgodnje je ločitve bol.

Kristina.

Sirota.

Kádar ti, sirota, gledam
V lepo, a solzno okó,
Bridko, bridko se zavedam,
Da živeti je hudó. —

S taboj čutim bedo silno
Ki življenje ti mori,
In z besedo tolažilno
Brišem rósne ti oči.

Na upalo lice vabim-
Zopet ti veselja žar,
V tvojem miru naj pozabim
Svojega srca vihar. —

Kristina.

Z Dolenjskega.

(Dalje.)

Jezik očistite peg, opilite gladko mu rujo,
Kar je najetega v njem, dajte sosedu nazaj.
Kinčite ga iz lastne moči, iz lastnega vira.
Jasno ko struna bo pel, zvonu enako donel.

Koseski.

Direktor ravnatelj (vodja). Facanetelj, robec (rúta).
drakslar, strugar. fajercajk, vžigalke.